

Λάζαρος Απέκης, μέλος του Δικτύου Πανεπιστημιακών ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΝΤΙΣΤΕΚΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΤΟΥ

Οι πολιτικές δυνάμεις που πανηγυρίζοντας ψήφισαν το νόμο για την οριστική κατάλυση της δημόσιας και δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης και της δημοκρατικής λειτουργίας της, σήμερα, μπροστά στο ασυγκράτητο ξέσπασμα της λαϊκής οργής, συμπράττουν με υποτέλεια διωσίλογου σε μια κυβέρνηση με επικεφαλής έναν τραπέζιτη από τον πυρήνα της παγκόσμιας ηγετικής ελίτ. Δεν αρχούν τα μνημόνια, οι δανειακές συμβάσεις, τα μεσοπρόθεσμα, η φτώχεια, η εξαθλίωση, η ανεργία, ο εργασιακός μεσαίωνας, η μετανάστευση των νέων. Δεν αρκεί η βάρβαρη καταστολή όσων αντιστέκονται. Οι πολιτικές δυνάμεις, οι βυθισμένες στην απαξία, τη διαφθορά, τη διαπλοκή, που συγκάλυψαν τα μεγάλα σκάνδαλα, συσπειρωμένες τώρα, θέλουν να ολοκληρώσουν τη μετατροπή της χώρας σε προτεκτοράτο της Ε.Ε. και του ΔΝΤ.

Η κυβέρνηση, ασκώντας την ίδια πολιτική στην παιδεία και ιδιαίτερα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχει επιβάλει οικονομική εξαθλίωση στα ιδρύματα και στο προσωπικό, ωθώντας τα στην

υποβάθμιση και τη συρρίκνωση. Διαλύει τη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση και πριν την εφαρμογή του νέου νόμου. Περιορίζει τη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων μέχρι και στο 30% εκείνης του 2008 και τα καταδικάζει σε οικονομικό μαρασμό, ώστε να «ωριμάσουν» οι συνθήκες για την εφαρμογή του πανεπιστημιακού Καλλικράτη για το κλείσιμο και τις συγχωνεύσεις Ιδρυμάτων και Τμημάτων, τον αποκλεισμό δεκάδων χιλιάδων φοιτητών, τις απολύσεις διδασκόντων και προσωπικού. Και όπως διαμήνυσε το υπουργείο στα ιδρύματα, έχει ήδη αποφασιστεί να προχωρήσει το 2012-13, ανεξαρτήτως πολιτικών εξελίξεων (!), η «αναδιάρθρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της αυστηρής δημοσιονομικής λιτότητας». Το υπουργείο εμπνέει απροκάλυπτα την πανεπιστημιακή κοινότητα και ιδιαίτερα εκατοντάδες εκλεγμένα μέλη ΔΕΠ που χρόνια περιμένουν το διορισμό τους, επιβάλλει την εργασιακή και μισθολογική υποβάθμιση των διδασκόντων και του προσωπικού. Ήδη έχει ξεκινήσει η «εφεδρεία» για το διοικητικό προσωπικό. Η φοιτητική μέριμνα –σίτι-

ση, στέγαση, συγγράμματα– συρριχνώνεται δραματικά και έχουμε τα πρώτα δείγματα κατάργησής της: περιορισμός των γευμάτων στις φοιτητικές λέσχες, ενοίκιο στις φοιτητικές εστίες, περιορισμός των δωρεάν συγγραμμάτων. Όπως δήλωσε η Διαμαντοπούλου, με αφορμή τον προϋπολογισμό του 2012, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα λειτουργίας, αφού ο νέος προϋπολογισμός θα καλύπτει ουσιαστικά μόνο τους μισθούς του προσωπικού. Όμως, αυτό το ίδιο υπουργείο αποφάσισε να διαθέσει εκατομμύρια ευρώ για να επιβάλει την εμπορευματοποίηση της μεταλυκειακής εκπαίδευσης, προγραμματίζοντας τη διανομή κουπονιών στους νέους για να αγοράζουν, σαν ατομικοί καταναλωτές, κατάρτιση από την «ενοποιημένη αγορά» δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ! Τα κουπόνια που προβλέπονταν αρχικά στο νομοσχέδιο για πανεπιστήμια και ΤΕΙ εγκαταλείφθηκαν, προσωρινά, για να εφαρμοστούν σταδιακά, αρχίζοντας από τη μεταλυκειακή «αγορά». Ο κινισμός τους δεν έχει όρια. Η υπουργός της τρώει και του μνημονίου δεν αρκείται σε αυτά, αλλά με περίσσεια αλαζονείας ξεκινά «διάλογο» με φοιτητές για την «αναδιοργάνωση» του φοιτητικού κινήματος, αρχίζοντας από τους φοιτητές του «κινήματος ανοιχτό πανεπιστήμιο». Και βέβαια, οι δυνάμεις που πανηγύρισαν στη Βουλή ψηφίζοντας την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου, καιροφυλακτούν, με εμπροσθοφυλακή την κυβερνητική πλέον άκρα δεξιά, για να πραγματοποιήσουν αυτό το θεσμικό

τους «επίτευγμα». Το πρώτο δείγμα ήταν η εισβολή των ΜΑΤ στο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης την 17η Νοέμβρη!

Αυτή η γενικευμένη επίθεση δημιουργεί στα ιδρύματα μια ζοφερή καθημερινότητα, μέσα στην οποία υποχρεώνονται σε θλιβερό αγώνα επιβίωσης. Οι ασκούντες διοίκηση (διευθυντές τομέων, πρόεδροι τμημάτων, πρυτάνεις) πασχίζουν να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες των ιδρυμάτων τους περιορίζοντας μαθήματα, εργαστήρια, λειτουργίες εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές, φοιτητικές εστίες, εστιατόρια, συγγράμματα. Έτσι, με την προσαρμογή τους στην «πραγματικότητα» συμβάλλουν στην υποβάθμιση, την απαξίωση και τη συρρίκνωση της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε αρκετά ιδρύματα, αφελείς, αδιάφοροι και ανασφαλείς, ακολουθώντας τις πρωτοβουλίες κάποιων «προθύμων», συμμετέχουν στις διαδικασίες «αξιολόγησης» σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΑΔΙΠ. Συνεισφέρουν έτσι στην αγορά «κατάταξη» που θα κρίνει το εργασιακό καθεστώς, την αμοιβή και το επιστημονικό τους μέλλον, την «πιστοποίηση», το «σήμα ποιότητας» και την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών, τη χρηματοδότηση και την ύπαρξη των τμημάτων και των ιδρυμάτων τους.

Η κατάσταση επιδεινώνεται από ομάδες πανεπιστημιακών που «ανοίγουν το διάλογο» για τις καταργήσεις-συγχωνεύσεις ιδρυμάτων και τμημάτων. Μάλιστα, η γραμματέας της καθεστωτικής ΠΟΣΔΕΠ μιλάει για την ανάγκη «ανασχεδιασμού της τριτοβάθμιας»

εκπαίδευσης και ο πρύτανης του πανεπιστημίου Αιγαίου δηλώνει ότι η «συζήτηση» πρέπει να γίνει από μηδενική βάση!

Όμως, παρά τις δυσμενείς συνθήκες, το φοιτητικό κίνημα με τις καταλήψεις και οι συλλογικές αντιδράσεις ισχυρής μερίδας διδασκόντων και εργαζομένων δημιούργησαν στα ιδρύματα ένα κλίμα συνολικής αντίθεσης στο νέο νόμο.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, η πλειονότητα των φορέων της πανεπιστημιακής κοινότητας –σύλλογοι φοιτητών, πανεπιστημιακών, εργαζομένων, ΓΣ Σχολών, Σύγκλητοι αλλά και η Σύνοδος των πρυτάνεων– πήραν θέση κατά του νέου νόμου.

Έτσι, παρά την ύπαρξη σημαντικού αριθμού υποστηρικτών του νέου νόμου, τις κινήσεις πανεπιστημιακών και φοιτητών για «ανοιχτό πανεπιστήμιο» και παρά τις απειλές και τους εκβιασμούς του υπουργείου, δεν βρέθηκαν πανεπιστημιακοί «πρόθυμοι» να στελεχώσουν τις πενταμελείς οργανωτικές επιτροπές για να προχωρήσει η εκλογή των μελών της νέας διοίκησης (τα εσωτερικά μέλη για το Συμβούλιο Ιδρύματος).

Για να αντιμετωπίσει τη σχεδόν συνολική αντίθεση της πανεπιστημιακής κοινότητας, το υπουργείο, δρώντας δικτατορικά, διόρισε δικές του επιτροπές, εξαντλώντας την «επετηρίδα» (κυρίως με συνταξιούχους καθηγητές), καταργώντας έτσι ακόμη και τα προσχήματα περί αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων! Η αλαζονεία και ο αυταρχισμός τους είναι τέτοια που έφτασε η Διαμαντοπούλου να διορίσει επιτροπές ακόμη και

στα μοναδικά δύο πανεπιστήμια που «πρόθυμα» είχαν ήδη ορίσει!

Η στάση αυτή οδήγησε ακόμη και τη Σύνοδο των πρυτάνεων να χαρακτηρίσει τις ενέργειες της υπουργού «θεσμική εκτροπή» και να προχωρήσει σε προσφυγές. Οι εξελίξεις αυτές ενισχύουν τον αγώνα του πανεπιστημιακού κινήματος για μη εφαρμογή και ανατροπή του νέου νόμου και νομιμοποιούν την απόφαση για αποτροπή των εκλογών για τη νέα διοίκηση.

Σήμερα, παρά την εκτροπή της προθεσμίας που ορίζει ο νόμος, αν και έχουν προκηρυχθεί σε ορισμένα ιδρύματα, δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη εκλογές!

Έγινε εγκαίρως κατανοητό ότι η εκλογή της νέας διοίκησης αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την επιχειρούμενη οριστική άλωση της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, γι' αυτό η μη πραγματοποίησή της, έστω και προσωρινά, είναι μια σημαντική επιτυχία στον αγώνα για την κατάργηση του νέου νόμου και την ανατροπή της πολιτικής που τον επιβάλλει.

Αν επιτρέψουμε να πραγματοποιηθεί η εκλογή των Συμβουλίων Ιδρύματος θα επικρατήσει πλήρης αδιαφάνεια, αυθαιρεσία και ανεξέλεγκτος αυταρχισμός. Τότε θα είναι πολύ περιορισμένες οι δυνατότητες για το πανεπιστημιακό κίνημα να παρεμβαίνει στη λειτουργία των οργάνων διοίκησης, αφού θα έχει ουσιαστικά καταργηθεί κάθε συλλογική λειτουργία.

Γι' αυτό είναι ανάγκη όλες οι δυνάμεις που αγωνίζονται για την ανατρο-

πή του νέου νόμου να συντονίσουν τη δράση τους, ώστε να μην πραγματοποιηθεί αυτή η εκλογή σε κανένα ίδρυμα.

Είναι γεγονός ότι στην εποχή μας επικρατεί πρωτοφανής σε έκταση και βάθος ενσωμάτωση επιστημόνων και διανοουμένων στο κυρίαρχο σύστημα, με υποταγή σε ό,τι ορίζουν οι χρηματοδότες και τα κέντρα εξουσίας – εγχώρια και διεθνή. Σε αυτή την πραγματικότητα οι πανεπιστημιακοί δεν αποτελούν εξαίρεση, και αυτό δεν ευνοεί το συλλογικό αγώνα που απαιτεί η στιγμή. Όμως, στις συνθήκες του ανελέητου κοινωνικού πολέμου που έχει κηρύξει το μεγάλο κεφάλαιο, όπως καταστρέφεται ένα σημαντικό μέρος της μεσαίας τάξης, έτσι θα περιθωριοποιηθεί κι ένα σημαντικό τμήμα της «διάνοσης» και θα διαλυθούν οι αυταπάτες για ατομικές λύσεις.

Έχουμε ήδη ενθαρρυντικά δείγματα κοινής συλλογικής δράσης «από τα κάτω» όλων των συνιστωσών της κοινότητας σε επίπεδο ιδρυμάτων και συντο-

νισμό δράσης μεταξύ ιδρυμάτων. Κάποια μεμονωμένα φαινόμενα απόπειρας στοχοποίησης και πειθάρχησης μαχόμενων φοιτητών και πανεπιστημιακών δεν μπορούν να ανακόψουν αυτή τη δυναμική.

Φοιτητές, πανεπιστημιακοί και εργαζόμενοι σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ πρέπει τώρα να αποτρέψουμε την υποβάθμιση και την απαξίωση της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την ολοκληρωτική παράδοσή της στην οικονομική και πολιτική εξουσία. Όμως, για αυτό δεν αρκεί ο αγώνας του πανεπιστημιακού κινήματος, είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας.

Μπροστά στη γενικευμένη κοινωνική επίθεση στους εργαζόμενους, στους νέους, στο λαό, στην παιδεία, την υγεία, και σ' όλα τα δημόσια αγαθά, στην εκποίηση του δημόσιου πλούτου και στη μετατροπή της χώρας σε προτεκτοράτο της Ε.Ε. και του ΔΝΤ, ο αγώνας είναι κοινός.



Χωρίς τίτλο, 1973-76